

Lupčianske zvesti

www.slovenskalupca.sk

25. ročník

OBECNÉ NOVINY OBYVATELOV, RODÁKOV A PRIATELOV OBCE SLOVENSKÁ LUPČA

číslo 2 | apríl – jún 2023

OBEC A SPOLOČNOSŤPARKOVANIE v našej obci
– ako ďalej?

4

OBEC A SPOLOČNOSŤ Turíčný jarmok nebude,
ale program áno

8

ZO ŽIVOTA MALÝCHOBYVATELOV – Snád' sa
ešte niečo dá zachrániť

14

ŠPORTVolejbal – naši kadeti
majstrami oblasti Stred

16

Prezentácia nálezov lupčianskej radnice

SLOVENSKÁ LUPČA - V rámci výkopových prác pri revitalizácii námestia boli počas predbežného záchranného archeologického výskumu objavené pozostatky starej lupčianskej radnice. Predbežné výsledky výskumu poukazujú na viacetapový stavebný vývoj tohto objektu, pričom nájdené stavebné fragmenty majú črty typické pre obdobie baroka.

Z historického hľadiska vieme o vzniku radnice veľmi málo, ale jej prvé vyobrazenia sa vyskytujú už v najstarších dochovaných kartografických prameňoch. Podrobná zemepisná mapa Lupčianskeho panstva z 18. storočia od Samuela Mikovíniho zachytila pôdorysnú situáciu starej radnice, ktorá viditeľne dominuje vtedajšej centrálnej zástavbe mestečka Lupča.

Radnica patrila v minulosti k najväčším stavebným celkom. Zasadal tu mestský magistrát a bola aj sídlom vtedajších richtárov.

Na posledných fotografiách radnice sa dochovali aj fragmenty vyobrazenia slnečných hodín, ktoré sa nachádzali na spomínanej vežičke s drevenou konštrukciou.

Výrazná historická pamiatka

Radnica patrila v minulosti k najväčším stavebným celkom. Zasadal tu mestský magistrát a bola aj sídlom vtedajších richtárov. V radnici sídlil notársky úrad a mestský súd a bolo tu aj menšie väzenie. Malý mestský zvon vo veži radnice zvoľával všetkých na zasadnutia mestského magistrátu. Na posledných fotografiách radnice sa dochovali aj fragmenty vyobrazenia slnečných hodín, ktoré sa nachádzali na spomínanej vežičke s drevenou konštrukciou. Podľa výpovedí posledných žijúcich pamätníkov a zachovaných dobových fotografií vieme identifikovať deštrukciu starej radnice. Stará Lupčianska radnica bola zbúraná v 60. rokoch 20. storočia a Slovenská Lupča tým stratila výraznú historickú pamiatku.

Pokračovanie na str. 2 ►

► Pokračovanie z 1. strany

Partizána premiestnia

Z tohto dôvodu je veľmi dôležitá muzeálna prezentácia nájdených pozostatkov radnice. Primárnym cieľom je zakonzervovanie nájdených pôvodných základov a podláh. Následné predstavenie by okrem náučných, estetických a krajinotvorných kritérií malo návštevníkom revitalizovaného priestoru prinavrátiť stratené historické artefakty. Na mieste, kde stála radnica, sa bude nachádzať park s tzv. koreňovou lávkou a pomník padlých Lupčanov v 1. svetovej vojne.

Malý mestský zvon vo veži radnice zvoľával všetkých na zasadnutia mestského magistrátu.

Kvalitná prezentácia starej radnice si vyžaduje odľahčenie priestoru, ktoré sa dosiahne premiestnením sochy Partizána na jeho pôvodné miesto, kde sa zvýrazia jeho pôvodné architektonicko-umelecké hodnoty. Veríme, že predstavenie originálneho riešenia svojim vzdelávacím charakterom pomôže miestnym obyvateľom a návštevníkom obce získať povedomie o bývalom charaktere Slovenskej Lupče ako mestečka s vlastnou samosprávou, nezávislou od správy Lupčianskeho hradu, čo potvrdzujú viaceré výsadné listiny.

Mgr. Vladimír Homola

Foto: archív autora

Aký objekt to bol z pohľadu správy mestečka?

SLOVENSKÁ LUPČA - V súvislosti s odhalením základov pôvodnej radnice uvidíme ešte niektoré dôležité fakty, ktoré snád súčasníkov podhalia súvislosti a význam takéhoto objektu z pohľadu správy mestečka v období nastupujúceho kapitalizmu, keď magistrát Slovenskej Lupče fungoval úplne odlišne.

sku. Zrušenie feudálneho zriadenia a krátke obdobie revolučných rokov prinieslo mestečku 16. mája 1848 nové voľby. Na miesto volenej obce nastupuje mestské zastupiteľstvo. Politicko-ekonomické náležitosti sa vybavovali v generálnej kongregácii, ktorá zasadala každý mesiac. Len v prípade krajnej nutnosti mohol rozhodnúť magistrát.

1849 bolo Lupči súdne právo odňaté. Začiatkom roku 1850 Lupčanov upozornili, že sa majú riadiť podľa nariadení súdnej sústavy a obracať sa na Ochozí súd v Lubietovej, pod ktorý potom tri roky patrili. Neskôr boli prerazení do Banskej Bystrice. V období rokov 1853 – 1860 bola Slovenská Lupča začlenená do obvodného notariátu v Slovenskej

Rozhodovali o hospodárení

Ochozný komisár potvrdzoval v úrade richtára, notára a 7 členov magistrátu a vymenúval predstaviteľov obce. Títo zástupcovia mestianstva sa zúčastňovali na obecných zhromaždeniach len vtedy, ak išlo o schvaľovanie obecných účtov, pôžičky, licitácie regálnych

Zólyomlipese madártávlatból.

Lupča, ako bývalé feudálne mestečko s mnohými mestskými výsadami, s regálnym právom a vyspelou samosprávou do poslednej chvíle bojovala proti strate samostatnosti.

Tvorili ho starší senátori v počte 4 – 6, notár, platení úradníci ako pokladník, výberca daní, lekár a fišál. Tak sa nazýval advokát v Uhor-

Mestečko sa vo všetkom riadilo podľa spôsobu kráľovských miest, vrátane vlastného súdництва. Po porážke revolúcie v rokoch 1848 –

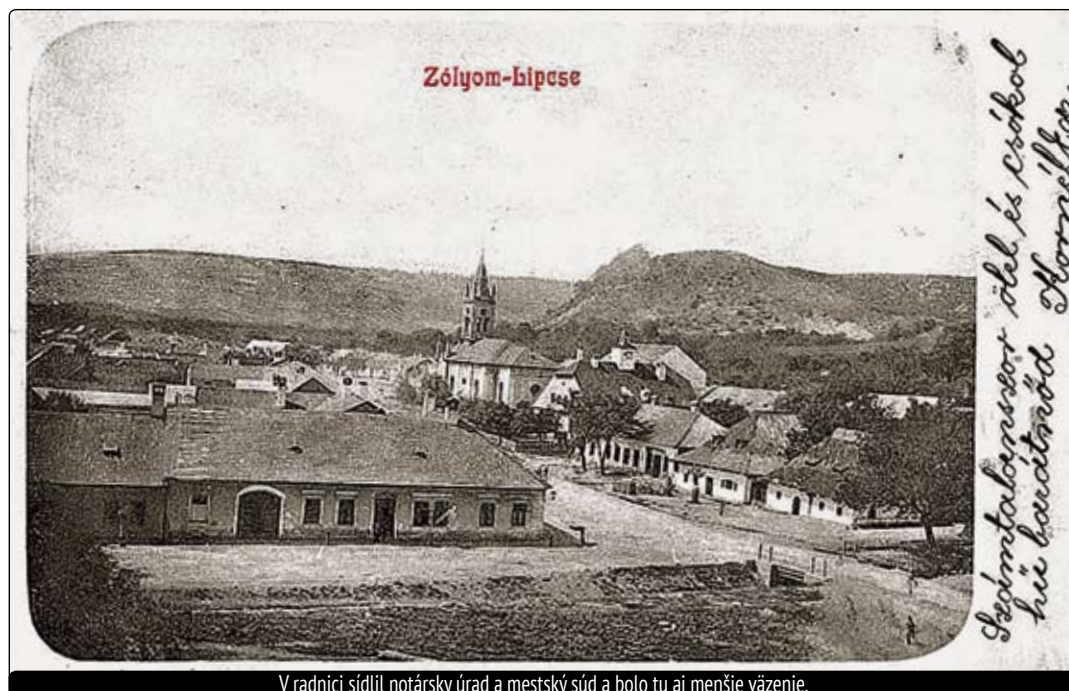
Lupči spolu s Lupčianskou Ulicou, Lučatínom, Hiadeľom a Moštenicou. Obvodným notárom sa stal notár mestečka.

Slnečné hodiny na radnici.

benefícií, čiže rozhodovať mohli iba v hospodárskych záležitostiach obce. Toto všetko je možné nájsť v písomnostiach zachovaných v Archíve Ministerstva vnútra SR, Štátnom archíve v Banskej Bystrici a Inventároch a katalógoch, zv. 30, Inventár 1347 – 1872. A dozvedáme sa aj to, že v Slovenskej Lupči v roku 1847 žilo 1 181 obyvateľov, 1 400 obyvateľov v roku 1869 a 1 494 obyvateľov v roku 1880.

Slovenská Lupča mala udelené privilégia tzv. regálnym právom, z ktorého pre ňu vyplývali aj vyššie spomenuté regálne benefície. Re-

V radnici sídlil notársky úrad a mestský súd a bolo tu aj menšie väzenie.

ochrannou, na to určenou textíliou. Zachovanie základov v reliéfe terénu bude následne realizované pomocou rovnakého materiálu, aký bol použitý na pôvodné základy. Zároveň postupne vzniká tex-

Veža starej radnice.

gálne právo dostávali významnejšie mestá od svojho vlastníka ako privilégiu a mali slúžiť na ich na rýchlejší rozvoj. Menšie regálne práva boli udeľované nielen mestám, ale aj šľachte, a patrili medzi ne napríklad právo pivovaru, právo výseku mäsa,

***
Na existenciu zabudnutých základov pod trávnatou plochou parku pred obecným úradom upozornila počas prípravných prác projektu revitalizácie už v uplynulom poslancekom období zástup-

niektorých pamätníkov mali tvoriť gotické tzv. valené klenby. Tu treba uviesť, že ide o laickú informáciu. Pre úplnosť uvedieme, že v súčasnej fáze sa podarilo nájsť základy radnice nielen identifikovať, ale aj postupne zakonzervovať

rov a fotografický materiál v podobe umeleckého prvku, ktorého úlohou bude sprístupnenie autentických informácií návštevníkom tejto časti nového námestia.

Spracovala (ela)

Foto: archív autora a (fh)

Mestečko sa vo všetkom riadilo podľa spôsobu kráľovských miest, vrátane vlastného súdnic-tva. Po porážke revolúcie v rokoch 1848 – 1849 bolo Lupči súdne právo odňaté.

právo mlyna, právo usporadúvania trhov, právo prevozu cez rieku, právo výberu mýta a podobne. Lupča, ako bývalé feudálne mestečko s mnohými mestskými výsadami, s regálnym právom, s početným remeselníctvom, vyspelou samosprávou, s dostatočným hmotným zabezpečením, do poslednej chvíle bojovala proti strate samostatnosti. Žiadala o preradenie medzi kráľovské mestá. Pôvodné slobodné privilégiu mestečko však nespĺňalo základný článok č. XVIII stanovenej klasifikácie z roku 1872, podľa neho bola len veľkou obcou.

cov samosprávy poslankyňa Erika Lamperová. Tá spolu s poslancami Danielom Balážom, Jozefom Stankom, Martinom Bobákom a Vladimírom Malým trvali okrem iného na zmene projektu. Tá spočíva v zakomponovaní možných obrysov do vzhľadu dovedy navrhovanej a odsúhlasenej komplexnej trávinatej plochy. Už pred štyrmi rokmi sa netajili víziou na zvýšenie historickej hodnoty námestia Slovenskej Lupče. Podľa tejto vízie by mal archeologický výskum odhaliť a zviditeľniť nájdené podzemné pivničné priestory, ktoré podľa

Ochranné krytie pôvodných základov geotextíliou.

Parkovanie v našej obci – ako ďalej?

SLOVENSKÁ LUPČA - Parkovanie v obciach už nie je len problémom veľkých miest, ale niekoľko rokov aj takých obcí, ako je tá naša. Táto téma, myslíme si, zaujme každého občana našej obce bez rozdielu, či už vlastní auto alebo nie. Pre vlastníkov motorových vozidiel je zaujímavá preto, aby sa o problematike niečo dozvedeli a prípadne sa vyjadrili k pripravovaným zámerom obce v oblasti parkovacej politiky.

Pre ostatných obyvateľov je zaujímavá z hľadiska udržania poriadku v uliciach, na ktorých bývajú alebo nimi prechádzajú. Pokrok a životnú úroveň nemožno zastaviť, aj keď mnohí si myslia, že sa máme stále horšie a že sa nám žije ťažšie a ťažšie. Takéto úvahy ale nie sú predmetom tohto článku. Keď sa prejdeme po obci, čoraz častejšie vidíme stáť aj niekoľko áut pred jedným domom. Niektoré rodiny vlastnia viacero áut, lebo okrem rodičov ich majú aj ich dospelé deti. To je v poriadku, ale nie je v poriadku fakt, že veľa áut stojí na verejných priestranstvách aj napriek tomu, že pri svojich domoch majú na ich parkovanie dvor, alebo dokonca aj garáž.

Sme iba pohodlní?

Asi je to prirodzená ľudská vlastnosť, pohodlnosť. Keď nemusím, tak predsa nebudem otvárať a následne zatvárať svoju bránu. Nechám auto (autá) pre domom na ceste, a čo je ešte horšie, na chodníku alebo na tráve, ktorú má obec v opatere. Stačí sa prejsť po niektorých uliciach a uvidíte, že je to pravda. Aj keď všetko nie je ešte obcou vysporiadané, vo väčšine prípadov sú tieto verejné priestranstvá v jej vlastníctve. Stačí si toto uvedomiť a položiť si otázku, či by bolo vhodné, aby bolo dovolené niekomu inému zaberáť a devastovať majetok v mojom vlastníctve. Vďaka

viac ako 30-ročnému životu v podmienkach súkromného vlastníctva by sme mali byť už dosť vyspelí a vyučení na to, aby sme pochopili, že takéto zneužívanie cudzieho majetku by bolo pre človeka problémom.

Urobí sa poriadok?

Tento článok by mal otvoriť širokú verejnú diskusiu o tomto nastolenom probléme s úlohou pripraviť čo najlepšie možné riešenie ako ho odstrániť, a urobiť v tom poriadok. Uvedomujeme si, že sú aj občania, ktorí majú na to pochopiteľné dôvody, keďže nemajú možnosť parkovania na svojich pozemkoch alebo v uzavretých priestoroch pod bránami. Taktiež obyvatelia bytoviek musia, pokiaľ nemajú garáž, parkovať auto pred bytovkou. To sa dá riešiť formou rezidenčného parkovania, t. z., budem mať svoje vyhradené miesto, za ktoré si ročne budem platiť. A v neposlednom rade je tu otázka parkovania návštevníkov obce alebo jej obyvateľov. Všetci sme si všimli, že v týchto mesiacoch, až do novembra tohto roku, sa prebudováva centrum našej obce, ktoré zahŕňa Lichardovu ulicu, Námestie SNP a Mlynskú ulicu. V rámci tejto rekonštrukcie sa upravujú vstupy do domov, vybudujú sa nové parkovacie miesta, upraví sa doprava na novorekonštruovaných úsekoch obslužných komunikácií, hlavne po

pravej strane spomínaného územia smerom na Banskú Bystricu.

Čakajú nás zmeny

Súčasnou rekonštrukciou bude aj nový priestor pred MKS, Katolíckym a Evanjelickým kostolom, pred Lupčianskymi potravinami s dušou (autobusová zastávka a parkovisko), podobne ako aj pred obchodom Jednota na Dolnej ulici. Veľkou zmenou v doprave v centre obce je ohraničenie cestným obrubníkom cesty 3. triedy BB - Lučatín, jej zúženie na úkor vybudovania pozdĺžneho parkovania pre náhodných návštevníkov, resp. kupujúcich. Tie nie sú určené obyvateľom obce na trvalé parkovanie. Nové cestné obrubníky majú zamedziť náhodné parkovanie na upravených trávnatých alebo kvetinových záhonoch, ktoré sa v rámci tohto projektu vybudujú. Tieto taktiež obmedzia pohyb a parkovanie veľkých nákladných automobilov, ktoré nie sú v centre obce žiaduce a na parkovanie si musia nájsť vhodnejšie miesto. Bude veľmi záležať na tom, ako sa k týmto zmenám postavíme my, obyvatelia a občania Slovenskej Lupče.

Budú mať autá svoje miesto?

Veríme, že veľká väčšina z nás pochopí zámer navrhovateľa úprav dopravnej obsluhy v centre obce

a prijme nové podmienky ako zlepšenie terajšieho stavu parkovania, ktoré sa nedá nazvať inak ako chaos. Mnohí z nás sa pri svojich cestách po Slovensku alebo v zahraničí stretávame s poriadkom v mestách a obciach aj v oblasti dopravy a parkovania. Chceli by sme, aby boli podobné praktiky zavedené aj v našej obci. Aby autá mali svoje miesto, neničili verejnú zeleň, a aby chodníky slúžili chodcom, ktorými sú väčšinou starší spoluobčania alebo rodičia s deťmi. Ak chceme v tomto smere dosiahnuť pokrok, každý musí začať sám od seba a uvedomiť si, ku ktorej skupine užívateľov verejných priestranstiev patrí a ako svoje doterajšie konanie môže zmeniť k lepšiemu. A to napríklad aj parkovaním na svojom pozemku a rešpektovaním nariadení obce v tejto oblasti, alebo aj upozornením na nedostatky zo strany iných.

***

S niektorými poslancami OZ pripravujeme stretnutie s občanmi a informačnú kampaň, súčasťou ktorej bude aj dotazníkový prieskum spomínaných zámerov obce. Po zhromaždení čo najviac vašich podnetov by sme mali pristúpiť k predloženiu materiálu do OZ na jeho prerokovanie a schválenie. Vieme, že podobné úvahy už boli prerokované na obecnom zastupiteľstve aj v minulosti, ale neboli dotiahnuté do konca. Ako si účastníci predstavovania kandidátov na starostu obce v októbri minulého roku spomínajú, zaznela tam aj táto otázka, a všetci sľubovali, že sa tomu v prípade svojho zvolenia budú venovať. Veríme, že spomínané problémy budú k spokojnosti väčšiny občanov vyriešené tak, ako to bolo sľúbené, a ich riešenie všetkých čím skôr uspokojí. Prosíme o podnety k tejto téme, posielajte ich na e-mail: plakomcik@gmail.com alebo katka1sykorova@gmail.com.

Ďakujeme.
(pl), (ks)

Les je systém, ktorý treba chrániť

SLOVENSKÁ LUPČA – Obecný podnik lesov, spol. s r.o. (OPL) už roky obhospodaruje tunajšie lesy s veľmi pozitívnymi výsledkami. Na zasadnutí Obecného zastupiteľstva správu o nich za uplynulý rok, rovnako ako aj výsledky z vykonania štátneho dozoru, poslancom sprostredkoval konateľ spoločnosti Miloš Urban.

Práve on ako zamestnanec spoločnosti zároveň vykonáva aj funkciu odborného lesného hospodára. Pozemky okolitých lesov sú obhospodarované na základe nájomnej zmluvy s vlastníkom lesov, ktorá je od roku 1999 uzavretá s obcou Slovenská Lupča. Obhospodovateľ lesa okrem ťažby, čistenia či výsadby realizuje aj pravidelnú inštaláciu lapačov, ochranné a obranné opatrenia proti podkôronemu hmyzu, ako sú lykožrúty. OPL tiež vykonáva štiepkovanie zvyškov po spracovaní náhodných ťažieb, ktorých evidenciu je povinný viesť. Štátny dozor, ktorý sa

tentoraz zamerl na vedenie lesnej hospodárskej evidencie, ako aj na obhospodarovanie lesov, ohlasovanie náhodnej ťažby či vydávanie dokladov o pôvode dreva, žiadne pochybenia nezistil.

Riešili kalamitnú ťažbu

Rok 2022 bol podľa slov Miloša Urbana skutočne náročný. Sucho, ktoré ich postihlo, spôsobilo, že im z vysadeného objemu 12 000 sadeníc vyschlo takmer 90 % stromčekov, a tak namiesto normálnej ťažby, ktorá sa mala začať na jar, riešili kalamitnú ťažbu. Išlo o 6 600 m³, pričom tzv. výchovná ťažba predstavovala iba 6 %. „Takáto situácia je z pohľadu hospodárenia zlá, lebo sa nevytvárajú plochy, ale uprednostňuje sa to, čo nám príroda nadeľí,“ vysvetlil Urban. Pozitívne však podľa neho je, že napriek tomu lesníci vyťažili 80 % a cena dreva bola kvôli vojne na Ukrajine vysoká. „Vlani to bolo náročné, ľudia sa báli a nakupovali drevo

na dva roky, nestihalo sa ťažiť,“ uviedol Urban, ktorý začal v obci svoju profesionálnu kariéru spojenú s okolitými lesmi v Štátnych lesoch už ako 17-ročný mladík a srdcom sa upsal lupčianskej hore nadobro. Podľa jeho slov klíma sa mení a oni nechcú plochy zbytočne odkrývať. „Les je kompaktný systém, ktorý treba nielen múdro spravovať, ale aj chrániť. Je určený tak na oddych, ako aj na produkciu dreva. Preto prosím o pochopenie spoločnosti v rámci ťažby, nie je na mieste nevaživosť voči nám. Keď si maľujete obývačku, tiež je najprv neporiadok, a potom vôňa a čisto, keď upracete po maľovaní.“

Skromne zhodnotil realitu

OPL sa okrem iného stará aj o všetky cesty. „Za tri roky sme dosiahli to, že sa obnovila vodná sieť. Vybudovali sme odrážky, aby voda z porastov neutekala. Tie sú síce železobetónové, ale sú veľmi praktické, a najmä trvácne. Pravidelne

ich čistíme po každej väčšej búrke. Ale nie sme to iba my“, zhodnotil skromne realitu po reakciách poslancov v diskusii, ktorí vyzdvihovali jeho profesionalitu, postoj k práci, ale najmä pokoru: „Sú to aj živnostníci, dodávatelia. Úprimne poviem, že som nikdy nepočul poďakovanie obyčajným drevorubcom, ani žene, ktorá stromky sadi.“ Miloš Urban v rámci pozitívneho hospodárskeho výsledku poslancov informoval, že tržby za drevo v roku 2022 boli viac ako 570 tisíc EUR, pričom ročný plán presiahli o 45 %. Do obecnej kasy tak vďaka tomu pribudlo viac ako 190 tisíc EUR, pričom 170 tisíc EUR si lesní hospodári nechali „na horšie časy“ ako sadbový rezervu. Na sklade im okrem toho ostalo kvôli januárom, aby sa naštartoval predaj, 720 m³ dreva v zásobách, čo je o tristo kubíkov viac, ako plánovali. Miloš Urban zároveň uviedol, že všetky pohľadávky a záväzky boli vyrovnané.

Erika Lamperová

Krátko zo zastupiteľstva

SLOVENSKÁ LUPČA – Poslanci Obecného zastupiteľstva zasadali počas apríla dvakrát. Okem iného odsúhlasili podpis zmluvy na základe vyhodnotenia ponúk verejného obstarávania v podlimitnej zákazke „Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v obci Slovenská Lupča – etapa II“.

Jej realizácia v hodnote 876 tisíc EUR sa podľa informácií starostu obce Rolanda Lampera začne už čoskoro, a to Mlynskou ulicou, a pokračovať bude smerom k námestiu. Výsledkom dlhšej diskusie členov finančnej komisie bolo zrušenie realizácie III. etapy. Dohodli sa, že takto ušetria takmer 323 tisíc EUR a existujúci projektový materiál v budúcnosti začlenia do komplexnej formy riešenia Mierovej ulice, ktoré by zahŕňalo aj exteriérové priestory materskej školy. Tie by mimo školských hodín mohli byť neskôr súčasťou modernej oddychovej zóny obyvateľov okolitých bytových domov.

Dobuduje sa za obecne

Poslanci sa zároveň venovali vyčleneniu prostriedkov na kom-

plexné dobudovanie projektu námestia. To pozostáva zo závlahového systému a pripojenia na zdroj pitnej vody (napájacej fontánky), dizajnového osvetlenia parkov a modernizácie elektrických rozvodov, ako aj dodávkou piatich výtvarných diel. Rovnako sa dohodli na dobudovaní dopravnej infraštruktúry vo vlastnej réžii, doplnení asfaltov, úprave plôch pred hasičskou zbrojnicou, ako aj dodaní informačného systému a údržbe pamätníkov. Tieto finančné prostriedky totiž pôvodný „revitalizačný“ projekt námestia neobsahoval.

Nepoškodia sa lipy

V rámci rekonštrukcie námestia počas interpelácií poslancov zaujímali prebiehajúce práce pri evanjelickom kostole, kde sa pri terénnych úpravách znížila úroveň terénu natoľko, že hrozí odkrytie koreňovej sústavy líp. Starosta ale vysvetlil, že kvôli koreňovému systému sú navrhnuté preventívne opatrenia, ktoré bude dodávateľ stavebných prác postupne realizovať. Na všetko dohliada arborista.

Partizán sa vracia

Starosta obce v tejto súvislosti informoval poslancov, že kvôli objaveniu základov starobylej radnice, ktoré sa podarilo obnažiť počas výkopových prác, uvažuje o premiestnení sochy partizána za evanjelickým kostolom do parku za MKS na jeho pôvodné miesto. Podľa vysvetlenia poslanca Petra Lakomčička, ktorý bol v čase rozhodnutia o jeho presune starostom, prekládka bola vtedy realizovaná kvôli jarmokom, pretože hrozilo jeho poškodenie. Starosta zároveň reagoval na sťažnosti občanov kvôli prebiehajúcim stavebným prácam a nedokončeným úsekmi. Ich pripomienky eviduje, no stále ide o stavenisko, takže žiada občanov o trpezlivosť.

Rodičia si priplatia

Poslanci sa venovali aj výške čiastočnej úhrady výdavkov - školského za školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. V materskej škole pôjde o mesačný poplatok 20 EUR. V Základnej umeleckej škole, pokiaľ ide o individuálnu výučbu, to bude 10 EUR mesačne, a pokiaľ dieťa navštevuje

kolektívnu výučbu, rodič mesačne zaplatí 7 EUR. Za činnosť Centra voľného času pri ZŠ ide o 5 EUR na žiaka a krúžok za školský rok. Poplatky sa zvyšujú aj za navštevovanie Školského klubu.

Hospodárili opatrne

Starosta obce predložil poslancom aj výsledok hospodárenia obce za uplynulý rozpočtový rok a návrh záverečného účtu, pričom ich informoval, že obec dosiahla prebytok bežného rozpočtu. Jeho výška bola 458 045 EUR, pričom schodok kapitálového rozpočtu bol 418 623 EUR. Znamená to, že obec hospodárila natoľko rozumne a opatrne, že prebytok financií bol takmer 39 500 EUR. Ten bol na účely tvorby peňažných fondov upravený a obec si v tejto chvíli mohla nevyčerpané finančné prostriedky odložiť do rezervného fondu, okrem tých, ktoré boli určené na konkrétne účely. Poslanci záverečný účet obce na odporúčanie hlavnej kontrolórky schválili s výhradami, a to vzhľadom na absenciu internej smernice na vykonávanie inventarizácií.

(ela)

Architektonicko-historický pohľad na farský Kostol Najsvätejšej Trojice

1. časť

SLOVENSKÁ LUPČA – V obci máme vďaka minulosti a našim predkom veľa historických skvostov, ktoré vnímame často iba ako budovy, stavby, zručniny či pamätníky. Avšak pohľad do histórie ich vzniku, ako aj osudov, ktoré ich postihli, či na osobnosti, čo v nich pobudli, nám vie vo fantázii vytvoriť zmysuplnú tapisériu obrazov. Rozhodli sme sa teda na stránkach Lupčianskych zvestí, spoločne s kastelánom Hradu Lupča Vladimírom Homolom, postupne otvárať pokladnicu zloženú zo zozbieraných historických materiálov.

Skutočnou bielou perlou srdca obce je farský Kostol Najsvätejšej Trojice, ktorého história obsiahla naozaj dlhé stáročia, a prejsť sa ňou aj s architektonickým výkladom je skutočne zážitkovým čítaním. Prinášame vám prvú časť nielen stavebného, ale aj historického rozprávania o tom, aký poklad tu máme.

Písal o ňom už Karol Kuzmány

Významný slovenský spisovateľ, novinár, farár, a dokonca aj evanjelický superintendant Karol Kuzmány, sa vo svojom časopise Hronka, vydávanom v Banskej Bystrici v rokoch 1836 -1838, zmienil aj o kultúrno-historických dominantách Slovenskej Lupče. Do priestoru zaniknutého františkánskeho

kláštora zasadil najstarší kostol vo Zvolenskom kraji. Cirkevná stavba mala byť zasvätená Blahoslavenej Pane Márii a stáť mala už v roku 1113. Uhorský kráľ Štefan nariadil, že za každých 10 obcí sa musí postaviť jeden kostol a Kuzmány predpokladal, že v tomto období už v okolí Lupče bol podobný počet sídiel. Ešte romantickejšie vyznieva zmienka o tom, že „pod kostolom sa nachodí krypta, kde župani z rodu Arpádovcov tu odpočívajú večným snom“. Medzi viacerými bádateľmi sa objavoval názor, že aj župan Zvolenského komitétu Donč mal byť na základe povolenia od pápeža Jána XXII. pochovaný v kostole vo vtedajšej Zvolenskej Lupči. No najnovšie historické výskumy vyvracajú toto tvrdenie

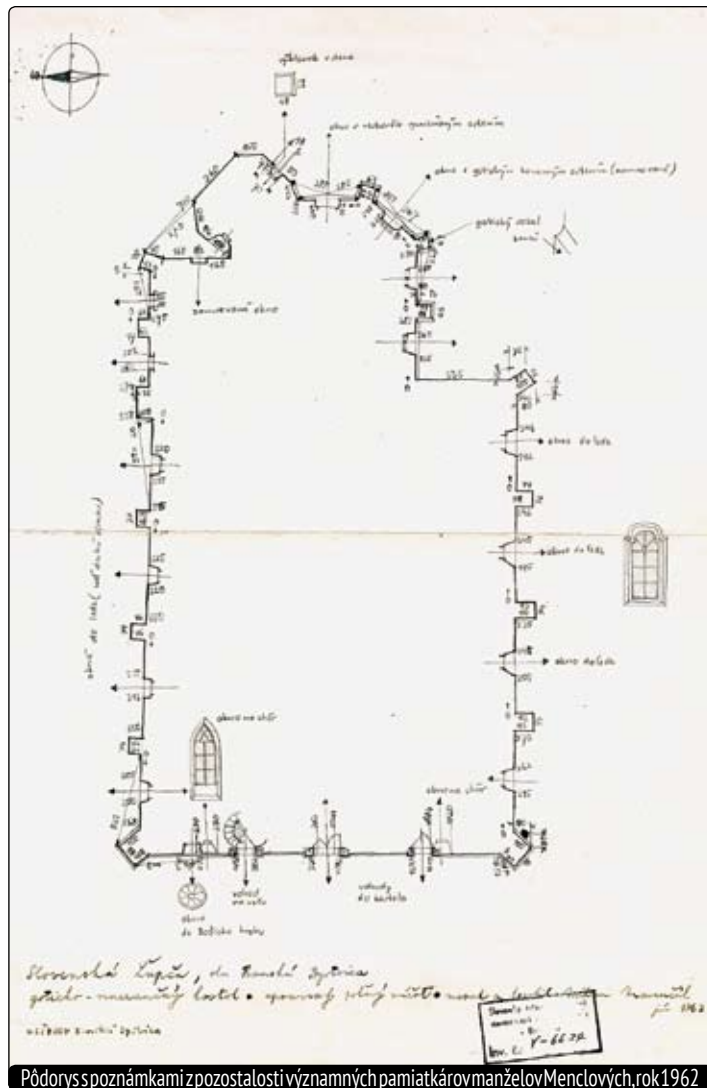
a miesto posledného odpočinku tohto župana zasadzujú do kostola Panny Márie v Nemeckej (dnes Partizánskej) Lupči, ktorá bola tiež v jeho držbe. Tejto významnej osobnosti však možno prisúdiť vybudovanie terajšieho katolíckeho kostola v Slovenskej Lupči. Podľa pápežských listín mal byť kostol spomínaný už v roku 1330, avšak ako kostol Svätého Ducha. Neskôr ako kostol získal svoje terajšie patronium Najsvätejšej Trojice.

Skladá sa z viacerých stavebných častí

Súčasný katolícky kostol pozostáva z troch architektonických častí. Na mohutnú západnú vežu nadväzuje trojloďová sieň, ktorá je

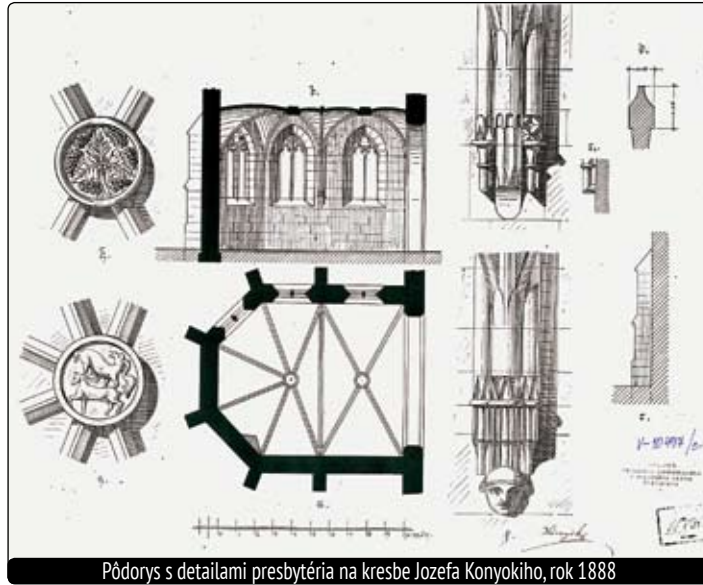

Pohľadnica Rímsko-katolíckeho kostola v S. Lupči, rok 1930

Pôdorys s poznámkami z pozostalosti významných pamiatkárrov manželov Menclových, rok 1962

ukončená gotickým presbytériom. Táto záverečná časť kostola je zároveň aj najstaršia a dokonale ju na svojich kresbách zachytil popredný uhorský výtvarník a pamiatkar Jozef Kónyöki. Presbytérium má polygonálny pôdorys a je zaklenuté dvomi poliamigotickými rebrovokrižovými klenbami. Rebrá sú raz žlabovité a späť dvomi svorníkmi. Na jednom svorníku je zobrazené hrozno s listom viniča v centrálnej časti. Kónyöki na druhý svorník nakreslil dva kone, v skutočnosti je svorník zdobený reliéfom dvoch jeleňov, ktoré zhotovila rovnaká kamenárska dielňa ako reliéf jeleňa na portáli kostola v blízkych Selciach. Rebrá zároveň nasadajú na trojlaločný zväzok prípor, ktoré po zalomení prisadajú k stene vo výške okenných parapetných dosiek. Konzoly týchto rebier predstavujú zaujímavú kombináciu ľudskej tváre, kolienkovitého zalomenia, kanelovania a diamantovania. Vysokú architektonickú kvalitu v sebe nesú v duchu doznievajúcej gotiky pôvodné okná s kamennými kruž-

Pôdorys s detailami presbytéria na kresbe Jozefa Konyokiho, rok 1888

bami a na ľavej strane okázalé pastofórium. Kamenné pastofórium tvorí klenutý oblúk v tvare oslieho chrbta a výzdobu dotvára architektonický tvar v podobe mníšky a postranných fiál.

Za Rubigalla a Tribela bol prestavaný

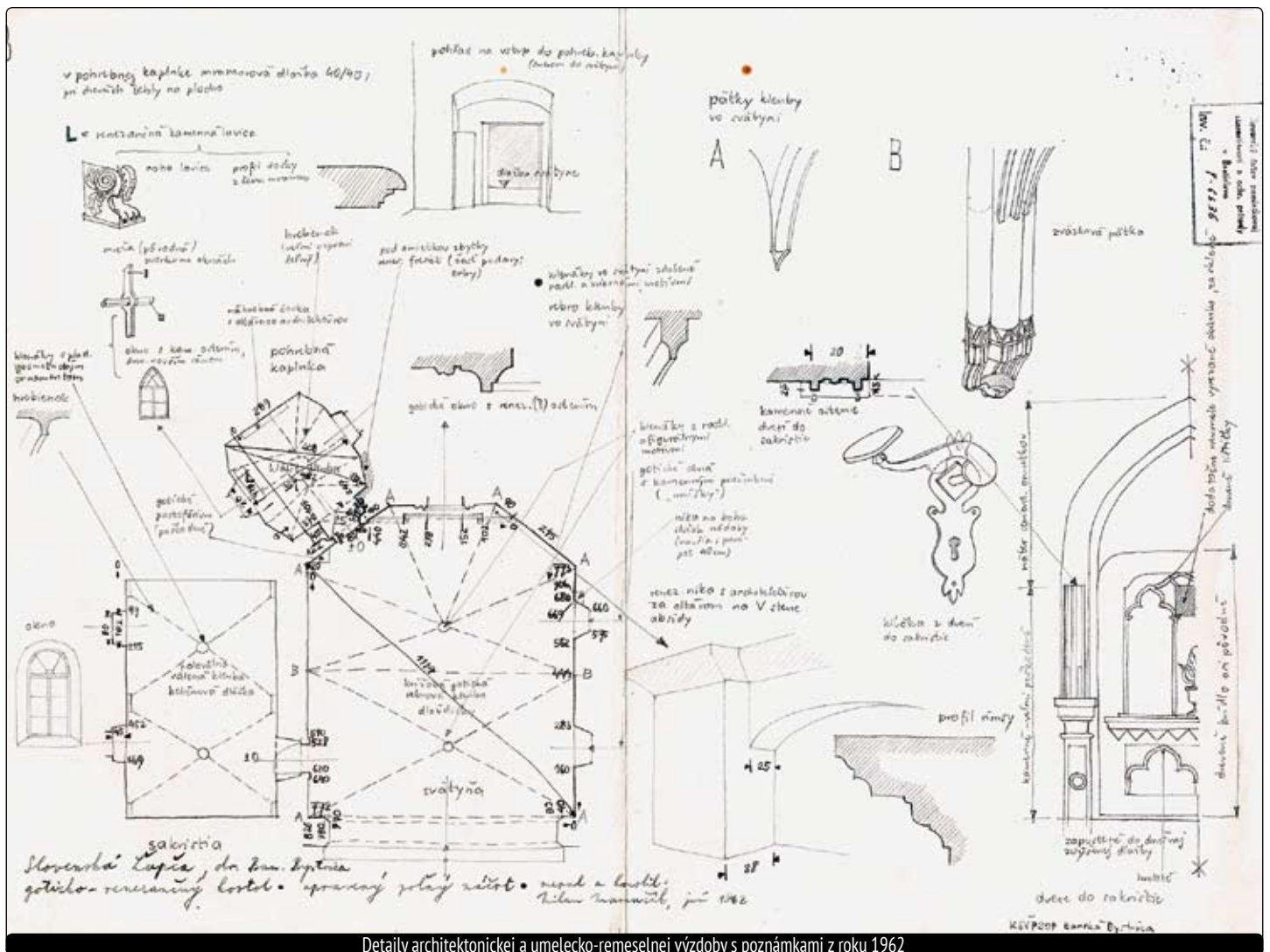
Kostol bol v 16. storočí počas spravovania hradu a panstva Pavlom Rubigalom prestavaný, ale

najväčšie stavebné zásahy prebehli v rokoch 1611 až 1620 pod donáciou Gašpara Tribela. Hlavná sieňová trojitá loď bola rozdelená do dvoch radov s dvomi piliermi, ktoré majú skosené hrany. Klenba je v tomto najväčšom priestore valená s lunetami, na nej sa rozťahuje štuková rebrová sieť so štukovými svorníkmi. Klenba je datovaná nápisom Anno Dei 1615. Nad chórom sa nachádza štukový znak Lupče (holub so svätouiarou) a nápis SIGILLVM CIVITATIS LIPSCHE SOLIENSIS. Chór, nachádzajúci sa na základe konkávneho oblúka ťahajúceho sa cez celú trojitú loď, radíme do mladšieho barokového obdobia.

(vh), (ela)

Spracované na základe:

HOMOLA Vladimír: Architektonicko-historický pohľad na farský kostol Najsvätejšej Trojice. IN: Slovenská Lupča. Ako si tu zaživiť 2. EDS. Ján Kováčik, Slovenská Lupča, 2020, s. 102 - 105
Archív Pamiatkového úradu SR, fond Zbierka fotografií

Detaily architektonickej a umelecko-remeselnej výzdoby s poznámkami z roku 1962

Turíčný jarmok nebude, ale program áno

SLOVENSKÁ LUPČA – Hoci bola obec nútená z dôvodu prebiehajúcej prác v rámci rekonštrukcie plôch na námestí tohtoročný Turíčný jarmok zrušiť, čiastkový program predsa len bude. Postarali sa oň podnikatelia a dobrovoľníci. A podporil ich aj starosta Roland Lamper.

Práve on sa totiž počas rokovaní s poslancami vyjadril, že bude počas roka finančne podporovať najmä menšie projekty určené obyvateľom obce, ktoré oživia kultúrne dianie v Slovenskej Lupči.

Pragmatické dôvody zrušenia

Po mnohých diskusiách a výmenách názorov sa po úspešnom minuloročnom podujatí väčšina kompetentných rozhodla jarmok 2023, ktorý sa mal konať 27. mája, zrušiť. Stalo sa to aj napriek veľkému záujmu predajcov, ktorých sa mali podľa predbežných informácií prihlásiť tesmer 2 stovky. „K tomuto kroku sme pristúpili najmä z pragmatických dôvodov rozsiahlej rekonštrukcie verejných plôch v obci,“ ozrejmil starosta a doplnil: „Je to množstvo súvisiacich komplikácií, počnúc rozloženým stavebným materiálom

a mechanizmami, ktoré zabrali verejné priestranstvo. Celkovo ide aj o organizáciu dopravy, parkovania, technického zázemia, a hlavne zaisťovania bezpečnosti ľudí.“ Hoci sa niekoľkokrát rozhodovalo o množstve alternatív, tentoraz ani jedna nebola väčšinou akceptovaná ako možná, či už z pohľadu napojenia gastrozóny na elektrickú sieť, umiestnenia tribúny so zázemím a elektrickým rozvodom, alebo sprievodu obcou. Dôvodom na zrušenie jarmoku, ktorý zásadne spopularizoval jeho minulý ročník, bola očakávaná masová návštevnosť podujatia. „Turíčný jarmok má svoju tradíciu, umiestnenie, kvalitu a charakter. Chceli by sme, aby si toto podujatie takýto charakter do budúcnosti zachovalo, a veríme, že XXI. ročník tohto krásneho kultúrne-spoločenského podujatia dokážeme pripraviť v plnom rozsahu na budúci rok 2024 v novo zrekonštruovaných priestoroch námestia. Veríme, že nás ľudia pochopia.“

Farma otvorí svoje priestory

Pre obyvateľov sa však predsa len čosi pripravuje a v jarmočný deň nebudú musieť sedieť doma. O program sa postarali viaceré sub-

jektvy, ktoré svojim rozhodnutím, ale aj s podporou starostu, otvoria ľuďom svoje brány. Krásny deň tak môžete stráviť na farme Braunwies u Hiadlovských na **Lupčianskom dni vidieka**. „Naše kultúrno-spoločenské podujatie bude kľásť dôraz na regionálnu gastronómiu nielen farmy, ale aj okolitých obcí. Bude podporovať ukážky remesiel a podporí predaj produktov lokálnych farmárov. Zároveň podporí uchovanie povedomia o miestnych tradíciách a zvykoch,“ uviedol Martin Hiadlovský. Pre deti bude pod „taktovkou“ dvora Arkona a ich priateľov pripravený Stredoveký dvor, kde budú hravou formou zdolávať remeselné aktivity. A na poludnie vystúpi FS Drienka. O zábavu a dobrú muziku sa postarajú aj iné folklórne skupiny.

Tvorivé dielne, divadlo, aj kapely

Rovnako zo svojich pôvodných zámerov neupustil ani Dom remesiel a v súvislosti s oslavou 20. výročia svojho vzniku svoju bránu pre verejnosť otvorí. A skutočne sa bude na čo pozeráť, pretože v tzv. turíčnu sobotu tu dobrovoľníci usporiadajú **Remeselný deň a keramické sympóziu**. „Budú fungovať re-

meselné dielne a predajné prezentácie autorských emailových šperkov, autorskej keramiky a líhaného skla, a navštíviť budete môcť aj vernisáž,“ spresnil Vladimír Jánoš. **Turíčný víkend v Mníchovom dvore Slovenská Lupča** je ďalším podujatím, ktoré má obyvateľov obce aspoň čiastočne odškodniť za nedostatok kultúry počas jarmočného dňa. Tu sa už začína v piatok večerným programom – vystúpením stredovekej kapely Gailard - a pokračuje sa v sobotu divadlom v podaní šermiarmov z Via Historica a dvomi večernými koncertmi kapiel Multivýskyt - návrat legiend, a SCHODY. O atmosféru sa postarajú aj motokári, ktorí si na túto sobotu naplánovali stretnutie v pohostinstve Keiko. Nebude chýbať prehliadka ich strojov ani spanilá jazda obcou. Aj ich stretnutie podporil, rovnako ako ostatné podujatia, starosta obce. Víkend, na ktorý boli obyvatelia a návštevníci obce počas ostatných jarmočných ročníkov zvyknutí, síce nebude, ale kto bude chcieť, určite si v o čosi intímnejšej forme na malých pódiumoch a počas prechádzky obcou na svoje príde. Všetci organizátori sa na vás úprimne tešia.

(ela)

TURÍČNY VÍKEND V MNÍCHOVOM DVORE SLOVENSKÁ LUPČA

Piatok 26.5. – otvorený dvor a záhrada celý deň
otvorená kaviareň a predajná galéria
výborné pivo – čapuje Masarykov dvor

VEČERNÝ PROGRAM ZÁHRADNÉ PÓDIUM:

20:00 hod - Gailard
hudobná skupina historického alebo renesančného folku z Liptovského Mikuláša

Sobota: 27.5. – otvorený dvor a záhrada celý deň
otvorená kaviareň a predajná galéria
výborné pivo – čapuje Masarykov dvor

POPOLUDŇAJŠÍ PROGRAM ZÁHRADNÉ PÓDIUM:

15:00 hod - Prierez slovenskou históriou – OD SAMA AŽ PO JANOŠIKA
divadelné humorné predstavenie pre deti a dospelých v podaní šermiarsko - divadelnej kompie Via historica (trvanie cca 50 min)

VEČERNÝ PROGRAM ZÁHRADNÉ PÓDIUM:
(vstupné symbolických 5,- eur)

17:30 hod – Multivýskyt - návrat legiend
akustické multižánrové zoskupenie zo Slovenskej Lupče

20:00 hod – SCHODY
Blues-rocková skupinu z Banskej Bystrice

SPRIEVODNÝ sobotný CELODENNÝ PROGRAM:

- predajné „Šapitó žikovnej ihly“
- tvorivá veštica a jej šperky
- špeciality z grilu

Vystúpenie umelcov finančne podporil starosta obce Roland Lamper

HIADLOVEC EVENT & CATERING V SPOLUPRÁCI S MF HIADLOVSKÝCH VÁS SRDEČNE POZÝVAJÚ NA PODUJATIE

LUPČIANSKY DEŇ VIDIEKA

Mikroregionálny trh, ktorí sa uskutoční dňa 27. mája 2023, od 9:00 - 21:00 hod.

Miesto: Farma Hiadlovský, Slovenská Lupča

Gurmánske špeciality z regiónu
Živá hudba, FS Drienka
Stredoveký dvor
Remeselníci, Farmári
Tvorivé dielne, súťaže
Syrársky workshop
Farmárske raňajky a mnoho iného

Partneri podujatia

Viac informácií: +421 914 127 176

SLOVENSKÁ LUPČA STREDNÉ SLOVENSKO FARMA HIADLOVSKÝCH HIADLOVEC EVENT & CATERING BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

20 rokov Domu remesiel v Slovenskej Ľupči

SLOVENSKÁ LUPČA – Dom remesiel v Slovenskej Ľupči vznikol ako spoločný projekt dvoch občianskych združení: Občianskeho združenia Mestečko a Turisticko-relaxačného tímu. Projekt podporilo obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa 5. februára 2003 a schválilo zriadenie Domu remesiel v budove bývalého OPS na Námestí SNP č. 14. Dom remesiel bol prvýkrát otvorený na Turíčovom jarmoku 7. júna 2003 s technikami textilnej dielne, paličkovanej čipky, pletenia košíkov a práce v kovárskej vyhni.

Remeselná výroba v Ľupči v minulosti prekvitala. Pre dnešok zanechala vedomosti o spracovaní prírodných materiálov, vzťah k svojmu prostrediu a hodnotný, neopakovateľný výtvarný prejav, ktorý nás dokáže obohatiť aj v dnešnej dobe. Je pre nás nesmierne dôležité spoznať ho, ďalej ho rozvíjať a pracovať s ním.

Osvojujú si pôvodné techniky

A na to sa zamerával Dom remesiel – opäť nájst vzťah k prírodným materiálom (hlina, prútie, drevo, liečivé bylinky), zachovať a zdokumentovať čo najviac z remesiel, osvojiť si pôvodné techniky a hľadať nové spôsoby a techniky umeleckého vyjadrenia. Nie náhodou skrsla

myšlienka využiť na tento účel práve Ligasoviez, kde sa v minulosti nachádzala garbiarska výroba. Zámerom bolo oživiť pôvodné prostredie remeselníckeho domu v niekdajšom duchu, ktorého podstatou sú nielen drevené trámové stropy, kachľová pec, krosná či remeselné náradie, ale predovšetkým duch spolupatričnosti a spoločnosti ľudí.

Dielne sa postupne rozšírili

Ako prvé tu vznikli textilná a rezbárska dielňa. Neskôr pribudla maľba na hodváb, batik a paličkovaná čipka. Najväčší rozvoj zaznamenala keramická dielňa, a to aj vďaka spolupráci so súčasnými Ľupčianskymi keramikármi. V roku 2008 Dom remesiel otvoril novú dielňu. Bola zakúpená pec na vypaľovanie smaltu a neskôr aj pec na líhané sklo. Spo-

jenie keramika – smaltovaný plech – farebné, líhané sklo – otvorili nečakané možnosti tvorby. Pribudli noví profesionálni lektori.

Otvorené každú stredu

Činnosť Domu remesiel je postavená na bezplatnej práci lektorov – dobrovoľníkov a jeho priaznivcov. Podstatným zdrojom financií sú 2 % dane z príjmu, granty, príspevky návštevníkov a dotácia obce. Dielne domu remesiel sú otvorené pre návštevníkov raz v týždni, a to v stredu od 17:00 hodiny, pre skupiny aj cez víkend (túto možnosť využívajú školy, letné tábory, turistické skupiny), tradične sa konajú remeselné týždne. Technikami sa Dom remesiel prezentuje verejne aj počas Turíčovho jarmoku. Okrem iného lektori spolupracujú so spolkami, ZUŠ, Materským centrom Kľúčik, DFS

Dratvárik, MO Červeného kríža a inými, výsledkom čoho sú viaceré spoločné akcie.

Dokazujú nemožné

Dom remesiel takto už dvadsať rokov neúnavne svojimi aktivitami mapuje tradície a hľadá kontinuitu, ktorá obohatí nás – Ľupčanov, ale aj návštevníkov o hodnoty, ktoré v Slovenskej Ľupči v minulosti vznikli a na ktoré môžeme nadviazať. Aj z tohto dôvodu bola v roku 2009 v časti Domu remesiel otvorená stála expozícia histórie cechov a remesiel v Ľupči. Srdce Ľupčianskych remesiel – Dom remesiel – osláví tohto roku krásne dvadsiate výročie, priestor, kde nadšenci spolu s priateľmi dokazujú nemožné. Každú stredu sa venujú návštevníkom, mladým aj starším. A popri tom dávajú priestor ľuďom na iný tvorivý rozmer v živote. Navyše vychovávajú deti a dnes môžeme konštatovať, že spod ich rúk a lektorského oka vzišli mnohé talenty.

Remeselný deň bude v sobotu 27. mája

Pri tejto príležitosti organizujeme Remeselný deň a keramické sympóziu. Remeselný deň bude v sobotu 27. mája 2023. V programe budú remeselné dielne, keramické sympóziu, predajné prezentácie autorských emailových šperkov, autorskej keramiky a líhaného skla. Na sympóziu keramiky sa zúčastní päť keramických dielní: Stará škola Smrečany, Gustáv Virág, Žaneta Skybová, Dom remesiel Slovenská Ľupča. Počas dňa bude možné navštíviť aj vernisáž sochárskych diel Martina Jánoša.

(vj, jj, ela)

REMESELNÝ DEŇ & KERAMICKÉ SYMPÓZIUM

27. máj 2023

Program:

- Predajné prezentácie autorského emailového šperku, autorskej keramiky a líhaného skla /od 10.00
- Točenie na hrnciarskom kruhu, modelovaná keramika, práca s engobou, výpal keramiky technikou Raku /od 10.00
- Vernisáž keramických diel a sochárskych diel /M. Jánoš/ o 16.00

DOM REMESIEL
Slovenská Ľupča
oslavuje
20. výročie založenia

Program remeselného dňa:

1. točenie na hrnciarskom kruhu
  2. modelovaná keramika
  3. práca s engobou
  4. výpal keramiky technikou Raku
- 10:00–14.00** – točenie na keramických kruhoch, výroba sadrových odliatok
- 11:00** – výpal keramiky v raku peci
- 14:30** – otváranie pece, redukcia v pilinách
- 16:00** – vernisáž keramic. diel

Tajomstvá ťažkých časov, o ktorých sa nesmeli zo strachu o životy dlho rozprávať

SLOVENSKÁ LUPČA – V súvislosti s pamiatkami nášho námestia, pri ktorých sa v spomienkach vraciame do čias veľkého utrpenia obyvateľov počas vojny, je nutné spomenúť nášho rodáka. Daniela Petelena, ktorého nazývali lekár s veľkým srdcom. Legenda chirurgie, ktorú preslávil nielen kumšt a odbornosť, ale najmä ľudskosť. Hovorí sa, že operoval ranených a partizánov potajme aj tu v Slovenskej Lupči, a to rovno v budove súčasného kultúrneho domu.

Bol rešpektovanou osobnosťou nielen v lekárskejších kruhoch, no významnú úlohu zohral aj v politickom živote, predovšetkým v rokoch druhej svetovej vojny. Počas SNP bol poverenikom (ministrom) pre zdravotníctvo. MUDr. Petelen úzko spolupracoval aj s vojenskými organizátormi Povstania, predovšetkým s bratmi Veselovcami, pplk. Milanom Polákom, pplk. Jánom Golianom. Výsledkom spoločného rokovania bolo, že skupina MUDr. Šrobára podporila pplk. Goliana a jeho menovanie za veliteľa povstaleckých vojsk. „Spravodlivý medzi národmi“ (Jad va-Šem) sa nazýva ocenenie, ktoré si v roku 1999 prevzali deti Daniela Petelena. Tento titul mu udelili in memoriam za záchranu mnohých židov, ktorých liečil pod falošnými menami. V tomto politicky zložitom období liečil alebo pod falošnou identitou ukrýval vojakov, partizánov, politicky činných civilov a prenasledovaných židov, vrátane lekárov židovského pôvodu. Deti Dr. Petelena sa túto vzácnu históriu dozvedeli až v roku 1999, keď ich pozvali na spomínané ocenenie ich otca.

Primárom 31 rokov

Rodák zo Slovenskej Lupče Daniel Petelen, neskôr aj tunajší cirkevný dozorca a presbyter evanjelickej cirkvi, ktorý sa tu narodil koncom marca 1904, študoval na gymnáziu v Banskej Bystrici. Medicínu vyštudoval na Lekárskej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Internistickú lekársku prax nadobudol na polročnom študijnom pobyte vo Viedni u profesora Schlessingera. Odtiaľ prešiel pracovať na gynekologicko-pôrodnú kliniku profesora Šeligu v Bratislave, kde získal gynekologicko-pôrodnú špecializáciu. Chirurgickú prax získal počas študijného pobytu vo Viedni a na klinike u profesora Kostlivého v Bratislave v rokoch 1930 – 1936. Následne nastúpil na post primára monoprímariátnej štátnej nemocnice v Banskej Bystrici, kde od roku 1939 súčasne vykonával aj funkciu riaditeľa nemocnice. Nemocnicu viedol až do roku 1945, keď sa rozdelila na dve oddelenia - chirurgicko-pôrodné pod primárom MUDr. Petelenom a interné oddelenie, kde sa stal primárom Dr. Čulen. V roku 1952 sa po príchode primára Dr. Scholtza z chirurgicko-pôrodníc-

keho primariátu vyčlenilo samostatné gynekologicko-pôrodné oddelenie. Daniel Petelen ako primár chirurgického oddelenia pôsobil 31 rokov (1937-1968). Počas II. svetovej vojny nemocnica slúžila ako Divízia chirurgická nemocnica pre vojakov I. Československej armády.

Falošné diagnózy

Rozhodujúcu úlohu počas SNP vykonával Daniel Petelen na začiatku svojej činnosti poverenik zdravotníctva pri zriaďovaní Vojenskej záložnej nemocnice 1. ČSA na Slovensku v chlapčenskom internáte Vincentinum, druhej Vojenskej záložnej nemocnice v priestore kláštora a tretej takejto nemocnice v budove reálneho evanjelickeho gymnázia na Kuzmányho ulici. Štvrtou nemocnicou bola civilná nemocnica, kde MUDr. Petelen pôsobil ako riaditeľ. Po 27. októbri 1944 - okupácii Banskej Bystrice nemeckou armádou - sa tento popredný slovenský chirurg venoval len svojmu povolaniu lekára. V nemocnici skrýval lekárov židovského pôvodu a za pomoci falošnej diagnózy ukrýval vojakov, partizánov a politicky činných civilov. Na in-

fekčnom oddelení nemocnice ukrýval najviac hľadaných povstalcov a Židov. Oddelenie bolo označené zákazom vstupu pre škrvritý týfus. A toho sa Nemci skutočne báli.

Aj starí rodičia spomínali

Po jednom z nemeckých útokov bol ťažko ranený aj Vladimír Strmeň, jeden z najznámejších vojnových veteránov a pamätníkov SNP. Iba vďaka odvahe spolubojovníkov a zhode šťastných náhod bol vtedy s črepinami v tele prevezený do nemocnice v Banskej Bystrici. Tam mu ich úspešne vybral práve primár Daniel Petelen, hoci mnohí povstalci také šťastie nemali. „Pod oknami operačky bola kopa rúk, nôh v kaluži krvi, ktoré museli amputovať niektorým bojovníkom, ktorých tam zo zákopov priviezli,“ zaspomínal si pred časom, a my nie náhodou jeho spomienky oživujeme práve v tomto čísle Lupčianskych zvestí. Presne podobnou, pre súčasníka priam hrôzostrašnou vetou, totiž označujú niektorí obyvatelia, ktorým „rodičia, či starí rodičia spomínali“, miesto pri budove kultúrneho domu v Slovenskej Lupči, kde mali byť v časoch strachu o životy zakopané. Aj to bol vraj dôvod, prečo práve v tomto parku desať rokov po skončení vojny umiestnili v júni 1955 sochu partizána. Ktože ho vie, kde je pravda... Faktom ale je, že sa partizán z parku pred obecným úradom po rokoch opäť vracia na svoje hrdé miesto, kde možno svojimi obrysami a váhou opäť prikrýje pietne miesto, skrývajúce tajomstvá ťažkých čias, o ktorých sa nesmeli zo strachu o životy dlho rozprávať.

▶ Lekár telom aj dušou

Aj my tu prerozprávame aspoň zopár výpovedí ďalších skutočných ľudí, ktorí počas povstaleckých bojov utrpeli vážne zranenia, a primár Petelen pri ich záchrane preukázal ľudskosť i odvahu. Jakub Bachnár, ktorého väčšina rodiny zahynula v Osvienčime a počas fašistických poprav v októbri 1944 pri Kremničke, akoby zázrakom prežil. Občania Kremničky ho ráno našli a odviezli na rebrňáku do Banskej Bystrice do nemocnice. Liečil ho doktor Petelen. Keď odmietol ponúkané falošné dokumenty, zavrel ho do izby s nápisom „škvrnitý týfus“. Tá choroba sa vtedy nedala liečiť a pri kontrole nemocnice sa gardisti aj Nemci vyhli tejto miestnosti oblúkom. Tak sa pán Jakub Bachnár zachránil. Pani Katarína Izáková spomína, že: „Doktor Petelen ako primár chirurgického oddelenia zachraňoval nielen chorých, ale aj prenasledovaných. Doslova tým ľuďom išlo o život. On svojou ľudskosťou a obrovskou autoritou, vybudovanou vlastnou prácou a osobnosťou výbavou, pomáhal všade, kde mohol. Pomáhal partizánom, ale aj tým, ktorých partizáni prenasledovali. Osobnou intervenciou zachránil život môjmu otcovi tým, že zabránil jeho deportácii na nákladiakoch na Mičinú, kde ostatných postrieľali.“ Opakovane zachránil nielen ich mamu po viacerých zraneniach, ale aj celú ich rodinu, keď pomohol vybaviť zriadenie príkazu na ich vyšťahovanie.

Srdcom demokrat

Petelen bol rešpektovanou osobnosťou nielen v lekárskejších kruhoch, no významnú úlohu zohral aj v politickom živote, predovšetkým v rokoch druhej svetovej vojny. Historici o ňom hovoria, že ako srdcom demokrat vyhlásenie samostatného Slovenského štátu nikdy neprijal a spolu so svojimi priateľmi, s ktorými ho spájali myšlienky nesúhlasu s dobytčnou politikou nacistického Nemecka a posluhovaním slovenských ľudákov, sa zapojil do boja za demokratické Slovensko a obnovu československej štátnosti. Petelen bol členom Demokratickej strany a spolu s Viliamom Paulínom, Jurajom Krajčovičom, Ľudovítom Nábělkom a Gustávom Zemanom tvorili jadro skupiny, ktorá sa koncentrovala okolo Vavra Šrobára. „Vedúcou osobnosťou Šrobárovej skupiny sa stal Viliam Paulín, zakladateľ Národnej banky

v Banskej Bystrici. Kým Paulín bol jednou z najvýznamnejších osobností mesta pod Urpínom prvej polovice 20. storočia, Daniel Petelen stál tiež pri založení pôvodnej budovy Rooseveltovej nemocnice, výstavbu ktorej významne podporila americká Rooseveltova nadácia, ktorej správkyňou bola prezidentova manželka Eleanor. Jej základný

kameň bol položený po II. svetovej vojne dňa 20. júna 1947. Nový chirurgický pavilón, postavený podľa projektu arch. Václava Houdka, bol dokončený v roku 1954. V dôsledku politických zmien v bývalej Československej republike musel byť už v roku 1954 tento názov zmenený, opätovne sme sa k nemu vrátili až v roku 1991. V banskobystrickej nemocnici primár Petelen pracoval až do svojej náhlej smrti v roku 1969.

***

Na primára Petelena budú spomínať aj leteckí nadšenci, pretože bol jedným z nich a po vojne stál na čele pobočky Slovenského národného aeroklubu v Banskej Bystrici. Ako odborník na medicínu bol autorom množstva odborných prác, ale aj organizátorom slovenského zdravotníctva. Vychoval viacerých popredných chirurgov, ako napr. Dr. Ľudovíta Szabóa (neskoršieho primára v Brezne) a Dr. Jána Pavúra (neskoršieho primára vo Zvolene). Vykonával kompletnú abdominálnu chirurgiu, počnúc resekciami žalúdka a končiac náhlými brušnými príhodami. Vykonával aj gynekologické a urologické operácie, ba i niektoré traumatologické výkony. Dr. Petelen bol za túto svoju humanitárnu činnosť ocenený v r. 1947 Radom SNP I. triedy, v r. 1964 medailou J. E. Purkyně. Na jeho počesť bola na budove pôvodnej nemocnice, Cesta k nemocnici č. 51, v r. 1998 umiestnená pamäť tábuľa.

Spracovala Erika Lamperová
Foto Archív a int.

Vitajte drobčekovia

SLOVENSKÁ LUPČA – Uplynulé mesiace priniesli do života našej obce aj roztomilé potešenie v podobe narodených bábätiek.

Rady obyvateľov Slovenskej Lupče sa ich príchodom rozrástli o desať novorodencov.

Z toho bolo 7 chlapčiek a 3 dievčatka. Vitajte, drobčekovia, prajeme vám, aby ste boli medzi nami šťastní a spokojní.

(ela)

Opustili nás

Za uplynulé mesiace sme sa rozlúčili s týmito obyvateľmi Slovenskej Lupče:

Mária Cinkocká vo veku 89 rokov
Anna Belková vo veku 83 rokov
Ing. Karol Jasenovec vo veku 79 rokov
Miroslav Berky vo veku 71 rokov
Vlasta Šul'ajová vo veku 84 rokov
Margita Šuhajdová vo veku 82 rokov

„Kto žije v srdciach svojich milých, nie je mŕtvy, je len vzdialený...“
Úprimnú sústrasť.

Hradné novinky tejto sezóny

SLOVENSKÁ LUPČA - Cieľom obnovy hradu Lupča je prinavrátiť hradnému komplexu pamiatkovú hodnotu a v jeho priestoroch prezentovať bohatú minulosť a súčasné aktivity majiteľa hradu. Od roku 2002 na hrade pravidelne pribúdajú zrekonštruované časti, ktoré sa postupne premieňajú na expozície prezentujúce návštevníkom výtvarno-umelecké a historické zážitky.

Systematická dvadsaťročná revitalizačná činnosť Železiarní Podbrezová, a. s. značne rozšírila pôvodný prehliadkový okruh hradu z doterajších 30 minút na súčasných 80 minút. Na základe aktuálneho trendu sa s postupujúcou obnovou a budovaním muzeálneho obsahu hradu dá predpokladať kontinuálny nárast dĺžky prehliadkového okruhu aj do budúceho obdobia. Pre zachovanie kvality lek-

torského výkladu hradu sa majiteľ hradu rozhodol zaviesť systém dvoch prehliadkových okruhov, čo priniesie ďalšie benefity návštevníkom a prevádzke hradu.

Po hrade sami aj s lektorom

Kým tzv. „dolný hrad“ si pozriete sami, „horný hrad“ je možné obdivovať s lektorským výkladom. Základný prehliadkový okruh bude pozostávať z dvanástich koncepčných zastavení na dolnom hrade, ktoré návštevníka prevedú jeho históriou od obdobia vzniku hradu, jeho stavebným vývojom, ponúknu mu archeologicko-historické expozície, výtvarno-umelecké inštalácie, ukážky zrekonštruovaných stavebných celkov a aj prezentáciu 20-ročnej systematickej obnovy hradu Lupča železiarňami. Nadstavbový prehliadkový okruh je vytvorený z dvanástich

zastavení v hornom hrade, kde si návštevník bude môcť prezrieť okrem zreštaurovaných stavebných častí aj expozície historického nábytku, výtvarno-umelecké inštalácie, technické a architektonické pamiatky. Každé zastavenie bude sprevádzané odborným lektorským výkladom v slovenskom jazyku. Za príplatok je možné poskytnúť výklad aj v anglickom jazyku.

Cieľom je spokojnosť návštevníkov

Opatrenia na zvýšenie návštevnosti boli navrhované na základe niekoľkoročného prieskumu medzi návštevníkmi. Skúsenosti najmä v posledných rokoch ukázali, že mnohým návštevníkom postačuje návšteva dolného hradu, ktorá im umožňuje vstup do hradu bez potreby nahlásiť sa vopred.

Navrhovaná zmena bude mať výrazný dosah na rast návštevnosti v kontexte šírenia sa informácie, že hrad je otvorený celoročne (okrem zimných mesiacov). Zavedením individuálnej prehliadky bez potreby lektorského výkladu tak návštevníkom poskytneme širšie možnosti ohľadne vstupu do hradného areálu. Týmto krokom zjednodušíme vstup do hradu imobilným osobám a ďalším skupinám návštevníkov.

Otvorený počas víkendov

Na základe aktuálnych skúseností z praxe pretrvávajúci záujem o prehliadky hradu aj mimo hlavnej letnej sezóny, najmä počas sviatkov a jarných až jesenných víkendov. Preto sme sa rozhodli, že od marca 2023 budeme lektorské výklady poskytovať každý víkend a počas sviatkov aj mimo letnej

50 MIN. S LEKTOROM

KONIEC PREHLIADKY
END OF TOUR
ENDE DER TOUR

ZAČIATOK PREHLIADKY
START OF TOUR
BEGINN DER TOUR

1 Gizelin robotnícky sirotinec
2 Tribelova pamätná tabuľa
3 Horné nádvorie
4 Rubigallov portál
5 Komnata Márie Terézie
6 Izba komornej
7 Komnata Márie Séciovej
8 Expozícia majstra Jána Kulicha
9 Kaplnka s oltárom
10 Sakristia
11 Mučiareň
12 Studňa

Koniec prehliadky

30 MIN. INDIVIDUÁLNE

VSTUP
ENTRY
EINGANG

1 Korvínova lipa
2 Poloha a vznik hradu
3 Opis hradu Matejom Belom
4 Dolné nádvorie
5 Sochár Ján Kulich
6 Barbakan
7 Rinčanie zbraní na Lupčianskom hrade
8 Lovecký salónik
9 Očami ruských maliarov
10 Archeologická expozícia
11 Lapidárium
12 Premeny hradu Lupča

sezóny. Pravidelný záujem o vstup do hradu je evidovaný v súvislosti s náhodnými okoloidúcimi, ktorí svoj záujem o návštevu hradu vo pred nenahliasia.

Hudobné leto a rodinný program

Nárast návštevnosti identifikujeme najmä pri nadstavbových

aktivitách, ako sú tematické prehliadky a doplnkový program na dolnom nádvorí. Z tohto dôvodu sa majiteľ hradu rozhodol priestory hradu prenajať niektorým organizátorom na usporiadanie troch letných koncertov, ktoré sa budú konať vždy od 15. júna do augusta. Počas tohto pomyselného hudobného leta na nádvorí hradu po-

stupne vystúpia Lucie Bílá, Lenka Filipová a Pavol Hammel. Ponuku podujatí máme v pláne obohatiť aj o pravidelný dodatočný programom, zameraný na rodiny s deťmi.

Tešíme sa na vašu návštevu hradu Lupča.

Text: Vladimír Homola

Pranostiky ako súčasť ľudovej slovesnosti

Ak padá sneh v máji, bude hojne trávy.

Chladný máj, jahody zrelé na Turíce, jasný Urban vínom naplní pivnice.

Keď v máji neprší, jún sucho dovrie. Kto sa v máji potí na poli a modlí v komore, hladom neumre.

Ak na Stanislava padá dážď, bude na jeseň prázdny sud.

Pred Serváčom niet leta, po Serváci niet mrazu.

Jestli Peter prinesie mraz, mrzne ešte v tomto roku štrnásťkrát zas.

Čo boh v máji daje, človek nech nekláje.

(ela)

Maľovaná krížovka

Návod na riešenie maľovanej krížovky: Každé číslo v riadku alebo stĺpci predstavuje počet za sebou vymaľovaných políčok. Ak je v riadku alebo stĺpci uvedených viac čísel, treba medzi nimi vynechať minimálne jedno políčko nevymaľované. Riešiť začíname od najväčších čísel. Je veľmi dôležité označovať si (napr. krížikom alebo bodkou) štvorce, ktoré už nemôžu byť obsadené.

Autor krížovky Anton Szalo

Vyriešenú krížovku nájdete na str. 14.

			2	3	1	1												
	6	8	9	6	9	3	9	11			1							
	1	1	15	3	3	2	2	3	3	2	23	14	10	1	1			
4																		
6																		
3	4																	
6																		
5																		
7																		
9																		
10																		
2	3	3																
2	4																	
2	4																	
2	4																	
3	4																	
3	3																	
3	2	6																
2	3																	
2	2																	
2	2																	
5																		
5																		
3																		
3																		
1	1																	
1	1																	
1	1																	
1	1																	
1	1																	
1	1																	
1	1																	

LUCIE BÍLÁ

TURNÉ PO SLOVENSKÝCH HRADOCH

Klavírny doprovod PETR MALÁSEK

15. jún

Hrad SLOVENSKÁ ĽUPČA

Info a predpredaj:

Infocentrum, tel.: 0903 162 908 a www.ticketportal.sk

EXCLUSIVITA EU

ticketportal

Snád' sa ešte niečo dá zachrániť

Slávnostná akadémia ZŠ Sama Cambela

SLOVENSKÁ LUPČA – Koncom apríla pripravili žiaci a učitelia ZŠ Sama Cambela slávnostnú akadémiu školy. Od roku 2016 sa pravidelne konala k vybraným témam regionálnej výchovy. Dosiaľ boli spracované témy: významné osobnosti Slovenskej Lupče v roku 2016, naše remeslá v roku 2018, v roku 2023 bola prezentovaná téma prírodných zaujímavostí okolia Slovenskej Lupče.

Na realizácii slávnostnej akadémie sa podieľali žiaci od 1. po 9. ročník. Počas programu sa žiaci predviedli s recitačnými, tanečnými, speváckymi či hereckými schopnosťami. Ich výkony boli odmenené pozitívnymi reakciami publika. Milým spôsobom zazneli i vážne myšlienky na zamyslenie nad vlastným konzumným spôsobom života a správaním sa k prí-

rode a jej ochrane. Do prípravy slávnostnej akadémie sa zapojila väčšina pedagógov školy pod vedením zástupkyne Renáty Maloveskej. Vďaka výbornej spolupráci učiteľov a žiakov školy vznikol program, ktorý bude ešte dlho rezonovať v povedomí širokej verejnosti. Za spoluprácu ďakujeme obci Slovenská Lupča a ZUŠ Slovenská Lupča.

Z vydavateľského pera školy

K slávnostnej akadémii škola vydala dva zaujímavé materiály. Prvým je Spoznaj Lupčiansky chotár. Ide o kreslenú mapu Lupčianskeho chotára, v ktorej sú vyznačené zaujímavé turistické trasy k vzácnym prírodným výtvorom. Druhým materiálom je brožúrka Naše prírodné zaujímavosti - súhrnný popis

prírodných zaujímavostí v katastri obce Slovenská Lupča, ktoré budú slúžiť ako metodický materiál na výučbu regionálnej výchovy na škole, prípadne ako informačný bulletin pre širokú verejnosť či návštevníkov obce. Je to ďalší diel série o Slovenskej Lupči - dosiaľ boli vydané brožúry k významným osobnostiam a remeslám.

(mk), foto: archív školy

Riešenie krížovky zo str. 13

			2	3	1	1														
	6		8	9	6	9	3	9	1	1					1					
	1	1	1	5	3	3	2	2	3	3	2	2	3	1	4	1	1			
	4																			
	6																			
	3	4																		
	6																			
	5																			
	7																			
	9																			
	10																			
	2	3	3																	
	2	4																		
	2	4																		
	2	4																		
	3	4																		
	3	3																		
	3	2	6																	
	2	3																		
	2	2																		
	2	2																		
	5																			
	5																			
	3																			
	3																			
	1	1																		
	1	1																		
	1	1																		
	1	1																		
	1	1																		

Krásne druhé miesto

SLOVENSKÁ LUPČA - Začiatkom mája sa v Banskej Bystrici uskutočnilo krajské kolo recitačnej súťaže Hviezdoslavov Kubín pod názvom Sládkovičova Radvaň.

Základnú školu Sama Cambela reprezentovala v prvej kategórii v poézii Eliška Pobešková z 3. B triedy. Svojím talentom v prednese zaujala porotu a podarilo sa jej získať krásne tretie miesto. Šikovnej Eliške srdečne blahoželáme a držíme jej palce pri reprezentácii školy v ďalších recitačných súťažiach.

(zs)

Darovali krv

SLOVENSKÁ LUPČA - Slovenskému Červenému krížu v Slovenskej Lupči v spolupráci s Národnou transfúznou službou z Banskej Bystrice a Základnou školou Sama Cambela sa po roku opäť podarilo zorganizovať bezpríspevkové darovanie krvi.

Dobrovoľnými darcami sa stali členovia učiteľského zboru i občania Slovenskej Lupče a okolitých obcí. Členovia mobilnej trans-

fúznej stanice z Rooseveltovej nemocnice v Banskej Bystrici sa potešili niekoľkonásobným dobrovoľníkom i účasti prvdarcov. Atmosféra pri odbere bola príjemná a chod školy darovanie vôbec narušilo. Všetkým dobrovoľníkom zo srdca ďakujeme a veríme, že sa o rok opäť stretneme, aby sme takýmto hrdinským činom nezištne pomohli ľuďom, ktorí to budú potrebovať.

(zs)

Zo škôlkara školáčik

SLOVENSKÁ LUPČA - Prechod zo škôlky do školy je pre každé dieťa zlomovým okamihom. Končí sa ním bezstarostné detstvo a začína sa obdobie, keď sa deti nebudú len hrať, ale tiež sa učiť. K tomu síce dochádza už v škôlke, avšak v škole je to predsa o máličko inakšie. Maličkých na slávnostnom zápise v tunajšej základnej škole privítali začiatkom apríla.

Každé dieťa, a hlavne to, ktoré má doma staršieho súrodenca, sa do školy teší. Vie, že sa tam niečo nové naučí, konečne bude vedieť čítať a písať ako dospelí. Navyše určite dostane krásnu novú aktovku, po ktorej už tak dlho túžobne pozerá.

(zs)

Prasiatko pre šťastie

Aj tento rok svoje zručnosti predviedli deti, ktoré sa zúčastnili na zápise. Pracovali s knižkou, ktorú si sami vyrábali. Formou rozhovoru, manipuláciou s pomôckami a prezeraním knihy a obrázkov odpovedali na otázky a preukazovali svoje vedomosti a zručnosti v rôznych oblastiach. Samostatne zaspievali pesničku alebo zarecitovali básničku. Za odvalu, šikovnosť a múdrosť preukázanú na

zápise dostali Pamätnú knižku zo zápisu a darček vo forme prasiatka pre šťastie, ktorý im pripravili žiaci zo školského klubu v našej škole. Budúcim prváčikom želáme, aby ich posledné dni v škôlke boli naplnené radosťou a príjemným očakávaním nového dobrodružstva, ktoré ich čaká v škole. Veríme, že v septembri 2023 sa z nich stanú usilovní žiaci.

(zs)

Ahojte budúci prváci!

Pozdravujú Vás tri veselé prasiatka, ktoré Vás sprevádzali počas zápisu do prvej triedy. Divadielko a veselá pesnička, ktoré sme si pre Vás pripravili, mali veľký úspech, a dokonca zaujali natoľko, že zmizli aj malé slzičky z ustráchaných tváričiek. Pri následnom tvorení knižky „Toto som JA a tri prasiatka na zápise do prvej triedy“ sme boli milo prekvapení, že budúci prváčikovia nepotrebovali takmer vôbec našu pomoc. Vedeli na-

kresliť svoju postavu, aj napísať svoje meno. Veríme, že sa im v škole bude páčiť a pevne dúfame, že sa im v nasledujúcom školskom roku ako budúci prváčikom bude dariť. Tešíme sa na nových kamarátov a veríme, že sa medzi nami budú cítiť dobre. Mali by vedieť i to, že v škole budú mať pri sebe dobrých učiteľov, ktorí im s radosťou so všetkým pomôžu.

Žiačky 4. B, Tri prasiatka Ellka, Lucka a Lenka

Naše florbalistky hrajú svoju prvú súťažnú sezónu

SLOVENSKÁ LUPČA - Dievčatá zo Slovenskej Lupče hrajú aktuálne svoju prvú florbalovú sezónu. V rámci regiónu stred Slovenského zväzu florbalu hrajú dve kategórie. Tou prvou, kde je prípustný mix, je „Staršia prípravka“. Ide o súťaž predovšetkým chlapcov, no naše dievčatá sú jedinou čisto dievčenskou partiou v kategórii. Druhou je súťaž dievčat „Mladšie žiačky“.

Ako prezradil tréner Zdenko Babík, keďže ide o ich prvú vážnu sezónu, je to pre ne skutočný krst ohňom. „Prvé zápasy boli nesmierne náročné a dievčatá odchádzali z turnajov s vysokými prehrami.“ V star-

šej prípravke odohrali sedem turnajov z ôsmich. V kategórii „Mladšie žiačky“ sa súťaž v regióne skončila. „Bez výhry skončilo družstvo na 4. mieste,“ zhodnotil jej priebeh tréner. Pre druhú kategóriu sa vrchol sezóny v podobe Majstrovstiev Slovenska mladších žiačok skončil nedávno, a to rovno u nás, v Športovej hale v Slovenskej Lupči.

Vidno postupný progres

V modernom prostredí si tu po piatich výhrach a dvoch remízach vybojovali najvyššiu priečku dievčatá z Michaloviec, ktoré vo finále zdolali Partizánske 5:0. S rovna-

kým rozdielom skončil aj zápas o 3. miesto medzi Filakovom a Kysuckým Novým Mestom. Naše dievčatá skončili na piatom mieste a florbalistky Radole sa umiestnili na poslednej priečke rebríčka. „V prvom rade sme nesmierne mladé družstvo, ktoré len zbiera herné skúsenosti. Družstvo tvorí osemnásť dievčat vo veku 9 - 12 rokov, prevažne z našej Základnej školy. Musíme absolvovať ešte xy tréningov, získavať skúsenosti, byť trpezliví, a výsledky sa raz dostavia,“ konštatuje Zdenko Babík a dodáva: „Prvé turnaje boli nesmierne náročné, osobne som vedel, že to tak bude. Dievčatá síce hrajú dve náročné súťaže, no mu-

sia získať herné skúsenosti. Hlavné potrebujeme hrať čo najviac zápasov, pričom na výsledky sa netreba pozerieť. Dievčatá sa naozaj snažia a vidno postupný progres. Podarilo sa nám dokonca vyhrať dva zápasy, čo som tak skoro nečakal ani ja. Som rád, že je tu aj nesmierna podpora zo strany rodičov, ktorí chodia na svoje deti zápasy povzbudzovať, za čo som im vďačný. Aj počas majstrovstiev sme síce boli outsidermi, ale húževnatosťou, ubehaním súpera a s trochou šťastia mohlo prísť iba prekvapenie.“ A o tom, že prišlo, svedčí aj umiestnenie pred Radolou. Malým florbalistkám držíme palce.

(zb,ela)

Naši kadeti majstrami oblasti Stred

SLOVENSKÁ LUPČA - Naše športové talenty opäť presvedčili a odniesli si zo súťaže zlato. Kadeti ŠVK Tatran Banská Bystrica - Slovenská Lupča sa stali totiž koncom apríla Majstrami oblasti Stred.

V nedeľu 30. apríla sa odohralo posledné kolo dlhodobej súťaže Kadetov. V súťaži štartovalo šesť družstiev, ktoré odohrali celkom 30 zápasov. Naši chlapci obsadili 1. miesto s bilanciou dvadsaťosem víťazstiev a dvoch prehier. Zabezpečili si tým priamy postup na Majstrovstvá Slovenska, ktoré sa uskutočnia 26. - 28. mája 2023 vo Svidníku.

Druhí skončili Ružomberčania a na treťom mieste sa umiestnil Zvolen.

(ela)

Tabuľka - konečné poradie:

1. ŠVK Tatran Banská Bystrica - Slovenská Lupča
2. Volejbalový klub VK ONE Ružomberok
3. MVK Zvolen
4. VOLEJBALOVÝ KLUB Rachmaninka Liptovský Mikuláš
5. MITA Volleyteam Prievidza
6. VK Šport Žilina